

Σύσταση-πλαίσιο του Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Υδατοκαλλιέργεια (ΓΣΥ) για τη μεταρρύθμιση της πολιτικής για την υδατοκαλλιέργεια

ΓΣΥ 2024-01

Φεβρουάριος 2024

Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Υδατοκαλλιέργεια (Aquaculture Advisory Council ή ΓΣΥ) αναγνωρίζει με ευγνωμοσύνη τη λαμβανόμενη υποστήριξη μέσω της χρηματοδότησης της ΕΕ

Ευρετήριο

Ευρετήριο	2
I. Υπόβαθρο	3
II. Συστάσεις για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή	4

I. Υπόβαθρο

Έχουν περάσει περισσότερες από **δύο δεκαετίες** από τότε που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε μια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας. Η τελευταία στρατηγική εξέτασε την επιβράδυνση της ανάπτυξης και είχε ως στόχο την αύξηση της παραγωγής υδατοκαλλιέργειας, την επίλυση των συγκρούσεων για την πρόσβαση στον χώρο και τη βελτίωση της διακυβέρνησης.

Η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε το 2009 στο συμπέρασμα** ότι ο όγκος της παραγωγής υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ ήταν στάσιμος και ότι τα κύρια εμπόδια ήταν η πρόσβαση σε χώρο, νερό και διακυβέρνηση. Τα συμπεράσματα αυτά επαναλήφθηκαν στις **Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές του 2013** και στις **Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές του 2021**.

Το ΓΣΥ **χαιρετίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** για ετήσιες έρευνες με στόχο την παρακολούθηση της προόδου και του αντίκτυπου των υφιστάμενων μέσων της ΕΕ και αναμένει να συζητήσει τα αποτελέσματα της πρώτης έρευνας την άνοιξη του 2024. Επιπλέον, το ΓΣΥ σημειώνει την ενδελεχή αξιολόγηση που θα ξεκινήσει το 2025, τον αριθμό των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί και την αξιολόγηση των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών το 2029.

Το ΓΣΥ είναι βέβαιο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα υλοποιήσει τις δράσεις που προβλέπονται στις **Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές** και ότι οι κατευθυντήριες γραμμές της θα αντιμετωπίσουν τα βασικά ζητήματα που σχετίζονται με την υδατοκαλλιέργεια.

Η **πρόσφατη ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ)¹** κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα κράτη μέλη σημείωσαν περιορισμένη πρόοδο όσον αφορά τους στόχους τους για την παραγωγή υδατοκαλλιέργειας, ότι η παραγωγή έχει μείνει στάσιμη, ότι η απασχόληση στην υδατοκαλλιέργεια έχει μειωθεί και ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμοι δείκτες για την παρακολούθηση της βιωσιμότητας της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ. Το ΕΕΣ κατέληξε το 2014 στο συμπέρασμα ότι τα μέτρα των κρατών μελών για τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας δεν έχουν σχεδιαστεί ούτε εφαρμοστεί σωστά².

Γεγονός παραμένει ότι η παραγωγή υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ έχει παραμείνει στάσιμη από το 2000, ότι ο στόχος **του άρθρου 34 της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής³** δεν έχει επιτευχθεί και ότι το ποσοστό αυτάρκειας της ΕΕ σε προϊόντα υδρόβιας προέλευσης έπεσε το 2021 στο 38%, το χαμηλότερο επίπεδο της⁴.

Το ΓΣΥ σημειώνει ότι οι προεδρίες του Συμβουλίου από τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν τμήματα για τη γεωργία και την αλιεία στα προγράμματα εργασίας τους, αλλά δεν περιλαμβάνουν τίποτα για την υδατοκαλλιέργεια. Αυτό αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι η γεωργία και η αλιεία, αλλά όχι η

1 Πολιτική της ΕΕ για την υδατοκαλλιέργεια, Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, 2023

2 The effectiveness of European Fisheries Fund support for aquaculture (Η αποτελεσματικότητα της στήριξης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας για την υδατοκαλλιέργεια), Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, 2014

3 Προώθηση της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας για τη συμβολή στην επισιτιστική ασφάλεια/εφοδιασμό, την ανάπτυξη και την απασχόληση, ΚΑΠ, 1380/2013

4 The EU fish market (Η αλιευτική αγορά της ΕΕ), 2023, EUMOFA

υδατοκαλλιέργεια, αναγνωρίζονται ως κύριοι τομείς με συντρέχουσα αρμοδιότητα μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών.

Το ΓΣΥ διαπιστώνει ότι η σχετικά χαμηλότερη προτεραιότητα αναφορικά με τη χάραξη και εφαρμογή πολιτικών που δίνεται στην υδατοκαλλιέργεια σε επίπεδο κρατών μελών υποβαθμίζει την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπο των μέσων της ΕΕ5 - μεταξύ άλλων των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης του τομέα της υδατοκαλλιέργειας.

Στον αντίποδα, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ αναγνωρίζουν την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στην υδατοκαλλιέργεια.

Το ΓΣΥ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι μόνο μια μεταρρύθμιση της πολιτικής για την υδατοκαλλιέργεια μπορεί να ξεκαθαρίσει αυτή την παράδοξη κατάσταση.

II. Συστάσεις για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- **Βραχυπρόθεσμα**, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εφαρμόσει μια μεταρρύθμιση της πολιτικής για την υδατοκαλλιέργεια αποσκοπώντας στην ευθυγράμμιση της εν λόγω πολιτικής με τη γεωργία και την αλιεία με:
 - Τη θέσπιση συντρέχουσας αρμοδιότητας μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας.
 - Την εξέταση βασικών πυλώνων όπως π.χ. η καλή διαβίωση των ζώων, η κοινωνική αποδοχή, η περιβαλλοντική βιωσιμότητα, η επισιτιστική ασφάλεια, η οικονομική βιωσιμότητα.
 - Τον καθορισμό ποσοτικών στόχων για την ανάπτυξη της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας.
- **Μακροπρόθεσμα**, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα αναπτύξει μια συνολική κοινή πολιτική τροφίμων, όπως προτείνεται από την IPES⁶ και σύμφωνα με τη Στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη που προτείνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁷ (ψήφισμα της 12 Μαΐου 2016).

Το ΓΣΥ επισημαίνει ότι το παρόν έγγραφο σύστασης αποτελεί σύσταση-πλαίσιο που έχει ως στόχο να παρουσιάσει την ανάγκη μεταρρύθμισης της πολιτικής. Το ΓΣΥ σκοπεύει να τη συμπληρώσει με μια πιο λεπτομερή σύσταση εντός του προσεχούς πρώτου εξαμήνου του 2024.

⁵ Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές, πολυετή εθνικά στρατηγικά σχέδια των κρατών μελών, η "ανοικτή μέθοδος συντονισμού" και το ΕΤΘΑΥ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας).

⁶ Towards a Common Food Policy for the European Union (Προς μια κοινή πολιτική τροφίμων για την Ευρωπαϊκή Ένωση), IPES Food, 2019

⁷ Επακόλουθες ενέργειες και πορεία εξέλιξης των στόχων του Θεματολογίου του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαΐου 2016.

Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Υδατοκαλλιέργεια (ΓΣΥ)

Rue Montoyer 31, 1000 Βρυξέλλες, Βέλγιο

Τηλ.: +32 (0) 2 720 00 73

Ηλεκτρονική διεύθυνση: secretariat@aac-europe.org

Twitter: @aac_europe

www.aac-europe.org